

عنوان مقاله:

ارزیابی زیست-زراعی تولید کود ورمی کمپوست از بقایای گیاهان زراعی و اثر آن بر عملکرد دانه کنجد

محل انتشار:

فصلنامه علوم گیاهان زراعی ایران، دوره 54، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

امیر آینه بند - استاد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

منصور مشایخی - دانش آموخته گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

اسفندیار فاتح - دانشیار گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

خلاصه مقاله:

کود ورمی کمپوست از جمله راهکارهای سازگار با دیدگاه کشاورزی پایدار است که هم کمیت محصول و هم کیفیت محیط زراعی را بهبود خواهد داد. این آزمایش در سال ۱۴۰۰ در دو مرحله در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید چمران اجرا شد. مرحله اول تولید کود ورمی کمپوست از بقایای گیاهان گندم، برنج، نیشکر و ذرت با کاربرد ۳۰ و ۴۰ درصد بقایا بود که به صورت طرح کرت‌های یکبار خردشده اجرا شد. مرحله دوم شامل بررسی اثر ۸ نوع کود ورمی کمپوست تولیدی بر عملکرد کنجد بود که به صورت طرح بلوک کامل تصادفی اجرا شد. در مرحله اول خصوصیات زیستی و شیمیایی انواع کودهای ورمی کمپوست و در مرحله دوم خصوصیات زراعی کنجد اندازه‌گیری شدند. نتایج مرحله اول نشان داد که تیمار بقایای گندم ۴۰ درصد به دلیل این‌که بالاترین تعداد کرم بالغ را داشته، بیشترین وزن کرم بالغ را تولید کرده که نتیجه اش بیشترین وزن کل کرم بود. برای هر ۴ نوع بقایای گیاهی، با افزایش کمیت بقایا از ۳۰ درصد به ۴۰ درصد، تعداد کل کرم‌ها کاهش یافته است. البته این کاهش به‌طور عمده تحت تاثیر کاهش تعداد کرم‌های نابالغ بود. با این‌که تعداد کرم‌های بالغ افزایش یافته ولی نتوانسته اثرات کاهنده تعداد کرم نابالغ را جبران کند. البته با افزایش درصد بقایای هر یک از گیاهان از ۳۰ به ۴۰ درصد، از مقدار تولید کود ورمی کمپوست کاسته شده ولی در مقابل به میزان ترکیبات غیر ورمی کمپوست اضافه شده است. بیشترین عملکرد دانه کنجد (۶/۱۱۵۴ کیلوگرم در هکتار) مربوط به تیمار بقایای گندم ۴۰ درصد بود که این برتری تحت تاثیر برتری صفات وزن دانه در کپسول، تعداد دانه در کپسول و وزن هزار دانه بود. در مجموع نتایج این پژوهش نشان‌دهنده اهمیت توجه به ماده اولیه تولیدکننده کود ورمی کمپوست هم به لحاظ تاثیر بر خصوصیات زیستی و شیمیایی کود و هم بر خصوصیات زراعی گیاه می باشد. نکته‌ای که شاید کمتر در حال حاضر مورد توجه قرار می گیرد. بنابراین توصیه می شود که در کشاورزی پایدار یا کشاورزی ارگانیک بهتر است کود ورمی کمپوست مناسب برای هر محصول تولید شود.

کلمات کلیدی:

روغن دانه، کرم خاکی، نسبت تکثیر، نسبت کربن به نیتروژن، نیشکر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1771281>

